

09.03.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**9 Mart 2022
Çarşamba**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

9 Mart 2022 Çarşamba

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ile İlgili Kararlar (Karar Sayısı: 5271, 5272, 5273, 5274, 5275, 5276, 5277, 5278, 5279)

— Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatını Oluşturan Birimlerin Nitelik, Kurulduğu Şehir ve Ülke, Görev Alanı, Akredite Edildiği Ülkeler ve Bağlı Bulunduğu Misyonlar Hakkındaki 13/4/1999 Tarihli ve 99/12770 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 5280)

— Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 1267 (1999), 1988 (2011) ve 1989 (2011) Sayılı Kararlarıyla Listelenen Kişi, Kuruluş veya Organizasyonların Tasarrufunda Bulunan Malvarlığının Dondurulması Hakkındaki 30/9/2013 Tarihli ve 2013/5428 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki (1) Sayılı Listede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 5281)

YÖNETMELİKLER

— Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurulu Çalışma Usul ve Esasları Yönetmeliği

— Çankırı Karatekin Üniversitesi Yaz Dönemi Eğitim Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

KARAR

— Malvarlığının Dondurulması Kararı (Karar Sayısı: 2022/1)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

— Anayasa Mahkemesinin 4/11/2021 Tarihli ve E: 2019/4, K: 2021/78 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 16/12/2021 Tarihli ve E: 2021/49, K: 2021/96 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 10/2/2022 Tarihli ve 2018/1567 Başvuru Numaralı Kararı

Gübre fiyatlarına Rusya-Ukrayna darbesi

Rusya-Ukrayna savaşı yüksek olan gübre fiyatlarını yüzde 50 daha yukarı çekti. Yüksek fiyatlardan dolayı yeterli miktarda taban gübresi kullanmayan çiftçi, şimdi de üst gübre kullanımında sıkıntı yaşayacak.

Mehmet Hanifi GÜLEL

Rusya-Ukrayna savaşı öncesi önemli bir düşüş trendi yakalayan gübre fiyatları yeniden tırmanışa geçti. Gübre fiyatları geçen yıl yaşanan enerji krizi ile beraber yükselerek tonu 3500 liradan 15 bin liraya kadar çıkmıştı. Gübre fiyatları yılbaşı itibarıyla yapılan indirimle yüzde 40'a varan düşüşler görüldü. Rusya'ya uygulanan yaptırımlar ve doğalgazda kriz beklentisi 15 bin liralardan 9 bin liraya kadar gerileyen ÜRE gübrenin tonu tekrar yüzde 27,7 artış ile 9 bin liradan 11 bin 500 liraya yükseldi. Savaşın önce 4 bin lira olan CAN gübrenin tonu da yüzde 56.2 artışla 6 bin 250 çıktı. Sektör temsilcileri, savaşın dolayı gübre fiyatlarının yükselmesi ve çiftçilerin yeterince kullanamaması halinde rekolteyi önemli ölçüde etkileyeceğini dile getiriyor.

Ton başına 100-200 dolar arttı

Gübre fiyatlarının önemli ölçüde düşmesine rağmen savaşın dolayı tekrar artışa geçtiğini kaydeden Gübre Üreticileri İthalatçıları ve İhracatçıları Derneği Başkanı Metin Güneş, ancak son 1 haftada uluslararası piyasalarda fiyatların 100 dolar ile 200 dolar arasında artış gösterdiğini söyledi. Güneş, "Geçen yılın başından itibaren gübre fiyatlarında ciddi anlamda bir artış yaşanıyordu. Buna ağustos ayında enerjideki fiyat artışının eklenmesiyle fiyatlar çok daha hızlı bir şekilde artmıştı. Son dönemde özellikle azotlu gübrelere aşağı yönlü bir seyir başlanmıştı. Bu da fiyatlara yansımıştı. Ukrayna-Rusya savaşının çıkması ve Rusya'nın azotlu gübre üretiminde önemli bir ülke olması aynı zamanda doğalgazda beklenen krizden dolayı gübre fiyatları savaş ile beraber yeniden artmaya başladı" dedi.

Güncel gübre fiyatı (Ton/TL)

	Savaş öncesi	Savaş sonrası	Artış oranı (%)
CAN (%26 azotlu)	4.000	6.250	56,2
ÜRE	9.000	11.500	27,7

Güneş, “Rusya’ya yaptırımların gelmesi ve para transferinde SWIFT’ten çıkarılmasından dolayı ürün alınamayan ülkeler de aynı pazara yönelecek. Dolayısıyla arz-talep dengesini bozacak ve bu sebepten dolayı gübre fiyatları artacak. Bizim Rusya’dan temin etme veya etmememizden ziyade Rusya’nın pazarda olmaması pazardaki diğer ülkelerde fiyatların artmasına sebep olacak” diye konuştu.

Tüm türlerde artış yaşanıyor

Rusya, başta Avrupa olmak üzere Ortadoğu ve çevresindeki ülkelere gübre satışı yaptığını ifade eden Güneş, Rusya’nın azot, fosfat ve potasyum üretiminde dünyada ilk 3 ülke konumunda bulunduğunu aktardı. Türkiye’nin Rusya’dan söz konusu ürünlerin ithalatı aşağı yukarı yüzde 20 civarında olduğunu bildiren Güneş, “Son 15 gündür sadece azotlu gübreler değil, fosforlu gübrelerde de ciddi anlamda bir fiyat artışı var. Fosfor kanyaklarına erişim konusunda bir sorun var. Fiyatlar artıyor ve bulunabilirliğinde sorun yaşanıyor. Onun dışında keza yine potasyumlu gübrelerde fiyat artış söz konusu. Zaten Belarus’a yaptırım uygulanıyor, potasyum gübrelerinde erişimi zorlaştıracak ve fiyatların artmasına neden olacak. Potasyum gübrelerde şu anda önemli bir fiyat artışı var. Savaşın devam etmesi halinde gübre ile ilgili arz-talep dengesi bozulacağı için fiyatlar yukarı seviyelere çıkacak. Bugün birçok firma en yüksek hangi ülke malı satıyorsa oraya sevk ediyor. Gübre bulma konusunda alarm çalıyor diyebiliriz” ifadelerini kullandı.

2021’de 6,6 milyon ton gübre kullanıldı

Türkiye’de 2020’de 7.1 milyon ton gübre kullanıldığını ve 2021’de söz konusu rakamın 6.6 milyon ton seviyesinde olduğunu belirten Metin Güneş, “Bunun yerine yaklaşık 500 bin ton organik gübreler girdi. 2021 yılına baktığımızda çok büyük bir düşüş yok. 2022 yılına ilişkin yüksek fiyat kaynaklı gübreye erişimin ne kadar olduğunu ancak istatistikler çıktığında görebiliriz” dedi.

Tarımsal girdi fiyatlarında son 1 yıllık artış oranı (%)

Amonyum Sülfat Gübresi	274
ÜRE Gübresi	203
DAP Gübresi	186
Amonyum Nitrat Gübresi	165
20.20.0 Kompoze gübresi	146
Mazot	164
Elektrik	85

Kaynak: TZOB

Tahıl ve diğer bitkisel ürünlerde üretim değeri arttı

Türkiye'de tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin üretim değeri, 2021 yılında bir önceki yıla göre yüzde 34,98 artarak 132,51 milyar liraya ulaştı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2021 yılına ilişkin bitkisel ürün fiyatlarını ve üretim değerlerini açıkladı.

Buna göre, tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin değeri, geçen yıl 2020'ye göre yüzde 34,98 artışla 132,51 milyar lira oldu.

Meyveler, içecek ve baharat bitkileri üretim değeri yüzde 22,26 yükselerek 113,16 milyar lira, sebzelerin üretim değeri ise yüzde 7,44 artışla 59,4 milyar lira olarak gerekleştı. Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerden buğday (diğer) fiyatında, yıllık yüzde 35,95 artış görüldü.

2021 yılında bir önceki yıla göre artış gözlenen diğer ürünler yüzde 58,69 ile mercimek (kırmızı), yüzde 47,35 ile arpa (diğer) ve yüzde 12,37 ile patates (diğer) oldu.

Sebzelerden, hıyar (sofralık) fiyatında yüzde 30,22, patlıcan fiyatında yüzde 22,15, sivri biber fiyatında yüzde 13,03 artış gerekleştı. Buna karşılık bir önceki yıla göre azalış gösteren tek ürün ise yüzde 24,86 ile kuru soğan olarak kaydedildi.

Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinden artış gösteren ürünler, yüzde 34,99 ile portakal (Washington), yüzde 21,69 ile üzüm (sofralık çekirdekli) ve yüzde 19,32 ile elma (starking) oldu. Buna karşılık bir önceki yıla göre azalış gösteren tek ürünün yüzde 31,81 ile limon olduğu belirlendi.

Fırıncılar Federasyonu Başkanı'ndan ekmek fiyatları açıklaması

Türkiye Fırıncılar Federasyonu Başkanı Halil İbrahim Balcı Bloomberg HT'ye ekmeğin kilogram maliyetinin en az 14-15 lira olması gerektiğini diğer türlü fırıncıların zarar edeceğini söyledi.

İRFAN DONAT

Türkiye Fırıncılar Federasyonu Başkanı Halil İbrahim Balcı Rusya ve Ukrayna krizinin ekmek fiyatları üzerindeki etkisini değerlendirdi.

Bloomberg HT'de yayınlanan Akıllı Tarım programına konuk olan Balcı, ekmeğin fiyatından önce kalitesinin önemli olduğunu vurguladı. Balcı, fırıncının kilogram bazında üretim maliyetinin 14-15 lira olması gerektiğini sözlerine ekledi.

Balcı'nın konuşmasında öne çıkanlar şöyle: "Her gün yaklaşık 200 gram üzerinden 113 milyon adet ekmek üretiliyor. Unun ekmekteki payı yüzde 33, ciddi bir maliyet unsuru. Toprak Mahsulleri Ofisi Ocak ayından itibaren uygun fiyatla un satmayı taahhüt eden firmalarla anlaşma yaptı. Böylelikle fırıncı esnafı uygun fiyatla un alabiliyor. Eğer biz bugün 200 gram ekmeği azami fiyatı 3 liradan tüketiyorsak, bu yapılan çalışma sayesinde. Esnafımızın ayakta durmasını sağlamalıyız. Fırıncı esnafının uygun fiyata ekmek satabilmesi için üretimin artması gerek. 1 kg ekmeğin üretim maliyeti 14-15 lira olursa fırıncı esnafı zarar etmez. Bu durumda da 200 gram ekmeğin 3 lira olması demek oluyor veya 210 gram ekmek 3 lira olmalı ki zarar etmesin. İstanbul'da 210 gr ekmek 3 lira, 3 liranın üzerinde satılamaz.

HUBUDER'den buğday üretim ve stoklarına yönelik açıklama

Hububat Tedarikçileri Derneği (HUBUDER), Rusya-Ukrayna gerilimine bağlı olarak son günlerde Türkiye'de buğday stokları, üretim ve piyasa gelişmeleriyle ilgili açıklama yaptı.

İRFAN DONAT

Hububat Tedarikçileri Derneği (HUBUDER) Yönetim Kurulu Başkanı Gülfem Eren, Rusya-Ukrayna gerilimine bağlı olarak son günlerde Türkiye'de buğday stokları, üretim ve piyasa gelişmelerine yönelik açıklama yaptı.

Eren, "Derneğimiz üyesi olan ve olmayan tedarikçiler ile sanayicilerin lisanslı depolarda, piyasada, limanlardaki stokları ile kamudaki mevcut buğday stokları hasat dönemine kadar tüketim ihtiyacımızı karşılayacak seviyededir" dedi.

Türkiye'nin her bölgesinde HUBUDER'in mevcut üye tedarikçi ve sanayiciler aracılığı ile düzenli olarak buğday gelişim ve iklim durumunun takip edildiğini kaydeden Eren, "Bu kapsamda bitki gelişimi normal seviyede ve iklim yönüyle olumlu durum söz konusu olup bu hasat döneminde tüketim ihtiyacımızı karşılayacak seviyede üretim tahmin ediyoruz" açıklamasında bulundu.

Türkiye'de buğday hasatının Akdeniz bölgesinde Mayıs ortalarında başladığını ve akabinde Güneydoğu ve Marmara Bölgelerinde Haziran ayı içerisinde devam ettiğini hatırlatan Eren, "Dolayısıyla buğdayda mevcut stok ve üretim yönüyle endişe edilecek bir durum olmadığı düşünülmektedir" dedi.

Emtia rallisinin çapı genişliyor

Rusya'nın Ukrayna'yı işgali küresel piyasaları alt üst etmeye devam ediyor. Rusya'nın izolasyonu enerji, metal ve tarımsal ürün arzını vurdu. Başta enerji bağımlıları olmak üzere tüm temel metaller ve tahıl fiyatları rekor seviyelere çıktı. Panik alımlarının fiyatları yükseltmeye devam edeceği belirtiliyor.

Evrin KÜÇÜK

ABD'nin Avrupalı müttefikleriyle Rusya'dan petrol ithalatını durmayı görüştüklerine dair söylemi ile enerji fiyatları yeni haftaya sert bir yükselişe başlarken, Rusya'da üretilen diğer emtialara da ambargo geleceği kaygısı hammadde piyasasındaki rallinin çapını genişletiyor. Hammadde fiyatları geçtiğimiz hafta, 1974'teki petrol krizinden bu yana en büyük haftalık yükselişini gösterdi. Endüstriyel metallerden tahıllara ve kömüre kadar tüm varlıkların fiyatı rekor seviyeye çıktı. Tüccarlar, bankalar ve armatörlerin ödemeleri güvence altına almanın zorluğu nedeniyle Rusya ile iş yapmaktan giderek uzaklaşması nedeniyle fiyatların yukarı yönlü hareketini sürdüreceği tahminleri yapılıyor. Küresel emtia fiyatlarını izleyen S&P GSCI endeksi mart ayının ilk haftasında yüzde 20 yükseldi. Londra Metal Borsası (LME) Endeksi aynı dönem içinde yüzde 10 yükseldi. Petrol fiyatlarının alıp başını gitmesi, üretiminde yoğun enerji gereken metal piyasalarını alabora etti. Üretimde düşüş beklentisi, Karadeniz kaynaklı sevkiyatların durma noktasına gelmesi ve panik alımlar da eklenince stokları dibe vurdu, depolar boşaldı.

Petrol 'daha da yükselecek' uyarısı

İşgalin yol açabileceği küresel ekonomik şok endişeleriyle petrol ve doğal gaz fiyatları rekor seviyelere yakın hareket ediyor. Rusya petrolünün ithaline yasak tehdidiyle Brent petrolün varili bu hafta 139 dolara, ABD tipi ham petrol 130 dolara kadar yükseldi. Fiyatlar sonrasında 130 doların altına çekilmekle birlikte rekora yakın. Uluslararası Enerji Ajansı'nın (UEA) dünyada petrol arzında önemli bir açık olduğunu belirterek fiyatların daha da yükselebileceği uyarısında bulundu.

Avrupa'da gaz fiyatları fırladı

Bu arada Avrupa'da gösterge doğalgaz vadeli fiyatları Rusya tarafından gelen tehdidin etkisiyle yüzde 30 artış kaydetti. Hafta başında ABD'nin Rusya'ya yönelik petrol ambargosu planlarıyla rekor seviyelere yükselen doğalgaz vadeli fiyatları, bu sefer Rusya'dan gelen Kuzey Akım 1'deki akışı kesme tehdidi ile yükseldi. Avrupa'da gösterge olarak kabul edilen Hollanda TTF 1 ay vadeli doğalgaz fiyatları yüzde 30'a varan yükselişle megavat/saat başına 270 euroya tırmandı.

Kömür 1 ayda %77 1 yılda %377 yükseldi

Newcastle kömür vadeli işlemleri, Ukrayna'daki ihtilafın ortasında ton başına 430 dolar ile yeni bir rekor seviyeye ulaştı. Avrupa limanlarına erişimin kısıtlanması gibi Rusya'ya yönelik son yaptırımlar, Asya ve Avrupa'daki kamu hizmetlerinin Avustralya gibi alternatif tedarikçiler bulma telaşını tetikledi. Savaş, küresel bir enerji krizi yarattı ve kesintilerden sonra zaten zor dengelenen piyasada kömür arzına ilişkin endişeleri artırdı. Kontrat, son 1 ayda yüzde 77, 2022'nin başından bu yana yüzde 100'den fazla arttı. 1 yıllık yükseliş ise yüzde 377 civarında.

RUSYA'NIN İZOLE EDİLMESİ TAHİL PİYASASINI ALABORA ETTİ

Buğday fiyatı 1 ayda %60'tan fazla yükseldi

Rusya ve Ukrayna'nın üretimdeki ağırlığı nedeniyle buğday emtia piyasalarında önü kesilemeyen yükseliş yaşayan ürünlerden biri oldu. Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısının buğday ticaretini durma noktasına getirmesiyle buğday fiyatları Chicago Ticaret Borsasında geçen hafta yüzde 40,6 artmasının ardından bu hafta da artış sürüyor. Fiyatlar dün kile başına 13 dolara dayandı. Paris'te öğütülen buğday, ton başına 400 Euro'ya (438 dolar) ulaştı. CBOT'da 14 yılın en yüksek seviyesinde hareket eden buğday fiyatları yükselişin zaten yüksek seyreden küresel gıda fiyatlarını daha da olumsuz etkilemesi öngörülüyor. Fiyatlarda son 1 ay içindeki artış yüzde 60'ı geçti. Rusya küresel pazara yılda 44 milyon ton buğday tedarik ederken Ukrayna da dünya genelinde 17 milyon ton ile buğday tedarikinde 5. sırada yer alıyor. Arzın azalmasının yanında enerji maliyetlerinin artması da buğday fiyatlarını yükseltiyor. Dünyanın en büyük tarımsal ürün işleyici şirketlerinden olan Archer Daniels Midland ve tarım ürünleri ticareti şirketi Bunge gibi şirketlerin bölgedeki faaliyetlerine ara verdiğine dair haberler de buğdaya dair endişelerin daha fazla derinleşmesine neden oldu.

Mısırdaki zirve var, şeker petrolünden destek alıyor

Tarım emtialarında buğdaydan sonra özellikle mısırdaki görülen fiyat hareketleri dikkati çekiyor. Mısır'ın fiyatı bu hafta Chicago Ticaret Borsasında 7.82 dolarla Eylül 2012'den bu yana en yüksek seviyeyi gördü. Mısır fiyatları aylık bazda yüzde 23 yükselmiş durumda.

Soya fasulyesinde aylık yüzde 8 artışla 17 doların üzerine çıkıldı. New York Ticaret Borsasında işlem gören şekerde de son 1 ayda yüzde 7 artış görüldü. Şeker 20 dolar/pound seviyesine akın. Petrol fiyatlarının yüksek seyretmesi, şeker fiyatlarını olumlu etkiliyor. Şeker kamışı, etanol üretimi için kullanılan hammaddelerden biri Petrol fiyatlarındaki değişim, üreticilerin şeker veya etanol üretimini tercih etmesine neden oluyor. Küresel olarak konteyner talebinin yüksek olması nedeniyle, yüklemelerde gecikme yaşanıyor. Bu da arz endişelerini artırıyor.

Biden açıkladı: ABD, Rusya'dan petrol ve doğalgaz ithalatını yasakladı

ABD Başkanı Joe Biden, Rusya'ya yönelik merakla beklenen 'enerji' yaptırım kararını resmen duyurdu. ABD, Rusya'dan ithal edilen petrol ve doğal gazı yasakladı. Petrol fiyatlarında yükseliş yaşandı.

ABD Başkanı Joe Biden, Ukrayna'daki savaş nedeniyle Rusya'dan ithal edilen petrol ve doğal gazı yasaklayacaklarını açıkladı.

Karar sonrası **Brent** petrol yüzde 8 yükselişle 133 dolar seviyesini, **ABD ham petrol** yüzde 7 artışla 129,44 seviyelerini test etti. Avrupa gösterge **doğalgaz** ise bugün Rusya'nın misilleme tehdidiyle 300 Euro'yu görmesinin ardından, yüzde 10'a yakın düşerek 204 Euro/kwh seviyesine geriledi.

Biden, Beyaz Saray'da yaptığı konuşmada, Ukrayna savaşından dolayı Rusya'ya uygulanan yaptırımlar konusunda değerlendirmelerde bulundu.

ABD'nin Rusya ekonomisinin atardamarlarından birini hedef aldığını belirten Biden, "Rus petrolü, gazı ve enerjisinin ithalatını yasaklıyoruz. Rus petrolü artık ABD limanlarında kabul edilmeyecek." dedi.

Biden, bu adıma ABD Kongresi ve halkından çok büyük destek olduğuna işaret ederek, "Biz bu adımı atarken Avrupalı ortaklarımızın ve müttefiklerimizin bizimle aynı pozisyonda olmamasını anlıyoruz. ABD, Avrupa'nın tamamından daha çok petrolü kendi ülkesinde üretiyor" diye konuştu.

İngiltere de durduruyor

Öte yandan İngiltere Çalışma, Enerji ve Endüstriyel Strateji Bakanı Kwasi Kwarteng, İngiltere'nin 2022 sonuna kadar Rus petrol ve petrol ürünlerinin ithalatını aşamalı olarak durduracağını açıkladı.

Rusya'nın petrol ihracatının yüzde 3'ünü etkileyecek

ABD ve Birleşik Krallık'ın ambargo kararı Rus ham petrol ve petrol ürünleri ihracatının yaklaşık yüzde 3'ünü etkileyecek.

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) verilerine göre, ABD ve Suudi Arabistan'dan sonra dünyanın en büyük petrol üreticisi konumunda bulunan Rusya'nın ham petrol ve petrol ürünleri ihracatı günlük 10,5 milyon varil seviyesinde bulunuyor. Bu miktarın 7,8 milyon varilini ham petrol oluşturuyor.

Geçen yıl ham petrol ve petrol ürünleri ihracatından yaklaşık 180 milyar dolar gelir elde eden Rusya, toplam ham petrol ve petrol ürünleri ihracatının yüzde 1,5'ini Birleşik Krallık'a, yüzde 1,3'ünü ise ABD'ye yapıyor.

Böylece, ABD ve Birleşik Krallık'ın açıkladığı ambargo kararı, Rus ham petrol ve petrol ürünleri ihracatının yüzde 2,8'ini kapsayacak.

Fiyatlara sınırlı yansıdı ama...

Bu nedenle ambargo kararının petrol fiyatlarındaki etkisinin sınırlı kalabileceği öngörülüyor. **Avrupa**'nın da petrol ambargosu uygulaması durumunda petrol fiyatlarının tırmanacağı tahmin ediliyor.

Brent petrolün varil fiyatı Rusya-Ukrayna Savaşı'nın başladığı 24 Şubat'tan 8 Mart'a kadar 96,6 dolar seviyesinden yüzde 40 artışla yüzde 133 doları gördü.

Rusya toplam ham petrol ve petrol ürünleri ihracatının yaklaşık yüzde 40'ını Avrupa'ya yapıyor.

Akaryakıtta üst üste 8. zam: Artık kontak çevirmek cesaret ister

ABD ve İngiltere'nin Rusya'dan petrol ürünlerinin ihracını yasaklamasıyla birlikte, ham petrol fiyatları 130 doları da aştı. Küresel ölçekte artan petrol fiyatları Türkiye'de akaryakıtta her gün zam olarak yansıyor. Dolar/TL kurunun da yüksekliği Türkiye'de akaryakıt ürünlerine gelen zammı katlıyor. Perşembe gününden geçerli olmak üzere motorinin ve benzinin litre fiyatına yüksek bir zam daha geleceği öğrenildi. Yeni zamlarla birlikte kontak çevirmek artık iyice zorlaşacak.

Rusya'nın Ukrayna'yı işgaliyle birlikte zaten yükselmekte olan ham petrol fiyatları, katlanarak artmaya başladı. Dün de ABD Başkanı Joe Biden, ardında da İngiltere Başbakanı Boris Johnson Rusya'ya yönelik yeni yaptırımları açıkladı. Buna göre iki ülke Rusya'dan petrol ürünlerinin ihracını yasakladı. Yasak kararının ardından petrol piyasaları karıştı, Brent petrolün varili 131 dolar seviyelerine çıktı.

Ham petrolün her gün yükselmesi Türkiye'de araç depolarının alev almasına neden oldu. **KARAR**'ın sektör kaynaklarından edindiği bilgiye göre, benzin ve motorine yeni zam yolda. Perşembe gününden itibaren geçerli olmak üzere, **motorine 2 lira 25 kuruş, benzine 79 kuruş zam** gelecek.

ÜST ÜSTE 8. ZAM

Motorin dün 1.59, benzinde 1,07 kuruş zamlanmıştı. Akaryakıt fiyatlarına 2 Mart Çarşamba gününden bu yana her gün zam gelmesi araç sahiplerinin bütçesini sarstı. Bugün yapılacak zamlarla birlikte akaryakıtta üst üste 8. kez zam yapılmış olacak.

BENZİN 23'E MOTORİN 25 LİRAYI AŞTI

Benzinin litresine 79 kuruş, motorinin litresine ise 2 lira 25 kuruş zam geldi Enerji piyasası kaynaklarından öğrenilen bilgiye göre bu zamlarla birlikte, benzinin litre fiyatı İstanbul'da 21,61; motorinin litre fiyatı ise 25 lirayı da aşarak 25,05 olacak.

EPGİS: BÖYLESİ GÖRÜLMEDİ

Enerji Petrol Gaz İkmal İstasyonları İşveren Sendikası (EPGİS) 1-8 Mart arasındaki akaryakıt zamlarına ilişkin dün sosyal medya hesabından açıklama yaptı. Twitter'dan yapılan açıklamada "1-8 Mart tarihleri arasında akaryakıt fiyatlarında baz aldığımız Genova/Lavera'da; Motorin +398 USD/TON, benzin +256 USD/TON artış göstermiştir" denildi. EPGİS, kısa süre içerisindeki bu artış için "Bu kadar kısa sürede böyle bir artış daha önce görülmedi" açıklamasında bulunmuştu.

"AKARYAKITTAN VERGİLER KALDIRILSIN"

Muhalefet partileri ve esnaf temsilcileri, akaryakıt ürünlerine gelen zamların başta nakliye olmak üzere, maliyetleri artıracığı gerekçesiyle vatandaşlara enflasyon olarak yansıtacağı görüşünde. Uzmanlar, akaryakıtta gelen zamların KDV ve ÖTV matrahından karşılanması gerektiğini ileri sürdü.

AKARYAKIT KUYRUKLARI TÜRKİYE'NİN YENİ GERÇEĞİ OLDU

Akaryakıt ürünlerine gelecek zam öncesi vatandaşların petrol istasyonlarında oluşturduğu uzun kuyruklar da Türkiye'nin yeni gerçeği oldu. Hemen hemen her gün gelen zamlar öncesi araç sahipleri, akaryakıt istasyonları önünde uzun kuyruklar oluşturmaya başladı. Bu durum başta İstanbul olmak üzere büyükşehirlerde trafiğin de tıkanmasına neden oldu.

Artan işletme maliyetleri KGF paketini yetersiz kıldı

Artan emtia ve enerji maliyetleri nedeniyle sermayeleri eriyen işletmelerin büyük umutlarla beklediği 60 milyar TL'lik KGF paketi birçok sektörde hayal kırıklığı yarattı. Aracı bankaların şubelerine tanımlanan limitlerin çok düşük kaldığını söyleyen firmalar, değişken faiz oranı nedeniyle de KGF'nin beklentileri karşılamaktan uzak olduğunu vurguluyor.

Merve YİĞİTCAN

Maliyet kısılacındaki firmaların merakla beklediği 60 milyar TL'lik KGF kefaletli kredi paketleri, iş dünyasında hayal kırıklığı yarattı. Aracı bankalarının limitlerinin çok düşük kaldığını söyleyen reel sektör temsilcileri, limitlerin bir an önce artırılmasını istiyor. Aynı zamanda sektör temsilcileri, kredinin geri ödemesinde TLREF'e endeksli değişken faiz kriterinin sabit faize çevrilmesi için düzenleme bekliyor. Verilere göre KGF kefaletiyle Ocak 2022 sonu itibarıyla, Hazine destekli kefaletlerden faydalanan işletme sayısı 1b3 milyona ulaştı. Kredi hacmi 741.3 milyar lirayı bulurken, kefalet hacmi ise 635.8 milyar lira seviyesine çıktı.

Son üç KGF kefaletli kredi paketine ilişkin TOBB Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Meclis Başkanı Yavuz Eroğlu, paketin miktar olarak genişletilmesi için çeşitli sektörlerden talepler olduğunu belirtti. Eroğlu, "60 milyar TL'lik kredinin kullandırımı aracı bankalara bölündü, bankalar da tabana yaymak için tüm şubelerine dağıtınca teknik olarak firmalara da çok az limit düşüyor. Olması gereken, paketin çok hızlı bir şekilde genişletilmesidir. Zaten Hazine ve Maliye Bakanımız KGF paketini ilk açıkladığı gün de miktarın artırılabilmesine ilişkin bir açıklamada bulunmuştu" dedi.

KGF'nin kasımda açıkladığı 'İmalata Dayalı İthal İkamesi Destek Paketi'nde hala limit bulunduğu dikkat çeken Eroğlu, "Bu destekten İstanbul hariç tutulduğu için kullanılmamış çok fazla limit var. Belki orada bir revizyon yapılabilir ve oradaki limit de kullanılabilir" ifadelerini kullandı.

Paket büyüklüğü 250-300 milyar TL olmalıydı

TOBB Hazır Giyim ve Konfeksiyon Sektör Meclisi Başkanı Şeref Fayat da, 60 milyar TL'lik limitin yetersiz olduğunu açıkladığı ilk günden itibaren dile getirdiğini belirterek, şubelerden firmalara çok düşük limitler tanımlandığını, bu limitlerle şirketlerin beklentisini karşılamanın çok zor olduğunu vurguladı. Şirketlerin özellikle hammadde fiyatlarındaki artışlar nedeniyle işletme sermayelerinin çok azaldığına dikkat çeken Fayat, "İşletmelere harcamaları için sunulan limitler, bir esnafa verilecek boyutta. İhracatta firmaların çok talebi var, ama bankalardan limit olmadığını öğreniyoruz. Yatırım için sadece bir firmanın talep ettiği kredi miktarının üçte biri, dörtte biri gibi, tüm şubenin limitine denk geliyor. Dolayısıyla beklenti büyüktü, hayal kırıklığı yarattı" dedi. Limitlerin bir an önce artırılması gerektiğini savunan Fayat, beklentilerinin 250-300 milyar TL'lik bir KGF paketi olduğunu da sözlerine ekledi.

Değişken faiz düşündürüyor

Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği (TGSD) Başkanı Ramazan Kaya, KGF paketinin ilk açıklandığı gün kulağa hoş geldiğini, ancak detaylar açıklandığında beklentileri karşılayamadığının görüldüğünü söyledi. Aracı bankaların şubelerine tesis edilen limitlerin çok yetersiz kaldığını kaydeden Kaya, "Sektörün 2021 yılının son çeyreği itibarıyla yatırım teşvik belgesi başvurusu 1500'ü buldu. Firmalar yatırım için başvurdu ama sermaye yetersizliğinden harekete geçemediler. KGF'den beklentileri vardı. Ama aracı bankaların limit yetersizliği ve kredilerin değişken faizli oluşu firmaları tatmin etmedi" dedi. Değişken faizin firmaların KGF'ye çekimser yaklaşmasına neden olduğunu söyleyen Kaya, "Bu demek oluyor ki yarın faiz yüzde 20-30'a çıkarsa onu da baştan kabul etmek gerekecek. Belirsiz bir faiz oranının altına imza atmak, düşük kar marjlarının olduğu sektörlerde sorun yaratıyor" ifadelerini kullandı.

Finansmanın maliyeti daha avantajlı olmalıydı

İstanbul Tüccarlar Kulübü Başkanı İlker Önel de paketin hem limit hem de finansman maliyeti olarak işletmeleri tatmin etmediğini dile getiren isimlerden. Paket ile ilgili ilk tasarlarda 24 aya kadar sabit faiz, 24 üstünde de değişken faiz kriterinin olduğunu, ancak sonrasında tüm vade seçeneklerinde değişken faize geçildiğinin altını çizen Önel, değişken faizin işletmeler için çok can sıkıcı olduğunu söyledi. En azından 24 aya kadar sabit olmasının firmaların maliyetlerini hesaplayıp önünü görmesi adına anlamlı olacağını kaydeden Önel, faiz oranlarında da kamu bankalarının rotatif kredilerinden daha avantajlı bir tablo olmadığını belirtti. Önel, "Bugün bilançosu iyi olanlar zaten kamu bankalarından bu oranlarda rotatif kredi kullanabiliyor. Dolayısıyla burada faiz oranlarında bir avantaj söz konusu değil. Faiz oranı en azından yüzde 12-13 olabilirdi" dedi. Bankaların firmalara sundukları limitlerin çok düşük olduğunu

vurgulayan Önel, “İşletme harcamaları için verilecek kredinin sadece yüzde 10’unun nakit olarak verilecek olması da sıkıntılı. Bu oranın en azından yüzde 30 olması gerekiyordu” ifadelerini kullandı.

KGF destekli krediye 20 finans kuruluşu aracı

Üç ayrı paketten oluşan 60 milyar liralık KGF destekli kredide, yatırım desteği için 25 milyar TL, ihracat desteği için 25 milyar TL, işletme harcamaları için de 10 milyar TL’lik limit tanımlanmıştı. 22 Şubat itibariyle başvuruları alınmaya başlayan destek paketlerine 20 finans kuruluşları aracılık ediyor. Aracı kurumların listesi şu şekilde: Akbank, Albaraka Türk, Denizbank, Garanti BBVA, Halkbank, ING Bank, İş Bankası, Kuveyt Türk, QNB Finansbank, Şekerbank, TEB, Emlak Katılım, Türkiye Finans, Türkiye İhracat Kredi Bankası, Vakıfbank, Vakıf Katılım, Yapı ve Kredi, Ziraat Bankası, Ziraat Katılım, Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası.

Devler bir bir Rusya'dan çıkıyor

Rusya'nın Ukrayna'ya karşı başlattığı işgal ve artan sivil ölümleri, Japonya'dan Avustralya'ya, ABD'den İngiltere'ye dünyanın her coğrafyasında tepki yaratmaya devam ediyor. Son olarak McDonald's, Coca-Cola ve Starbucks Rusya kararını duyurdu.

Kerim ÜLKER

Rusya'nın Ukrayna'ya karşı başlattığım işgal ve artan sivil ölümleri, Japonya'dan Avustralya'ya, ABD'den İngiltere'ye dünyanın her coğrafyasında tepki yaratmaya devam ediyor. Hükümetlerin aldığı ambargo kararları, Kremlin'i dünyada yalnızlaştırırken, Rusya giderek küresel ekonomiden de soyutlanıyor. Dünyaca ünlü şirketler birer birer Rusya'dan çekilirken, Rus halkı çekilen markaların mağazalarından bedeni ne olursa olsun takas aracı kullanmak için son alışverişlerini yapıyor. Yaşanan bu gelişmeler Rusya'da Sovyet Dönemi korkusunu tekrar diriltirken, alınan son karar bu korkuyu daha hissedilir hale getiriyor.

McDonald's 32 yıl sonra Rusya'daki 850 restoranı kapatıyor

Bu korkunun adı McDonald's. Küreselleşmenin sembolü haline gelen ABD'li fast food markası McDonald's'ın Sovyetler Birliği döneminde Moskova'da açtığı ilk restoranın önündeki binlerce Moskovalının oluşturduğu devasa kuyruk hala hafızlardaki yerini koruyor. Sovyet rejiminin adeta tabutuna çakılan son çivi olan McDonald's, bugün Rusya'dan çekileceğini açıkladı. Dünyaca ünlü devin CEO'su Chris Kempczinski, bir e-posta gönderdi. Çalışanlara ve franchise şirketlerine yapılan gönderilen e-postada yaşanan insani kriz ve Ukrayna'nın işgali nedeniyle masum insanların tarif edilemez acılar çektiği vurgulandı. Saldırganlığı ve şiddeti kınadıklarını açıklayan CEO

Kempczinski, çalışanlara maaş ödemelerinin yapılacağı, çalışanlara yönelik yardım fonuna 5 milyon dolar bağışladıklarını, birçok yardımda bulduklarını belirtti. Kempczinski, Rusya'da faaliyet gösteren 850 restoranın 30 yılı aşkın süredir faaliyet gösterdiğini hatırlatarak, faaliyetlerini durdurduklarını ve şubeleri kapatacaklarını söyledi.

Coca-Cola ve Starbucks da eklendi

McDonald's'ın aldığı Rusya'da faaliyetleri durdurma ve pazardan çekilme kararının ardından iki dev küresel marka daha katıldığını açıklaması da bunun işareti. Dünyanın en büyük kahve zincirlerinden Starbucks, Rusya'daki faaliyetlerini askıya alma kararı aldı. Starbucks'tan yapılan açıklamada Rusya'da en az 100 şube işleten Al Shaya Group bünyesinde faaliyet gösteren zincirin 2 binden fazla çalışanı olduğu ve onlara destek sağlanacağı ifade edildi. Bir başka gelişme ise dünya içecek devi Coca-Cola'dan geldi. ABD'li dev, Rusya'daki faaliyetlerini durdurdu. Yapılan açıklamada "Kalplerimiz Ukrayna'daki bu trajik olayların akıllalmaz etkilerine katlanan insanlarda. Koşullar geliştikçe durumu izlemeye ve değerlendirmeye devam edeceğiz" denildi. Daha önce hem McDonald's hem de Coca-Cola Rusya'daki faaliyetlerine devam edeceklerini açıklamıştı.

Soğukta hamburger ve cola kuyruğu

Coca-Cola, Starbucks ve McDonald's'ın Rusya'ya yönelik kararı, Rusya'nın küresel yolculuğunun şimdilik bittiğini ve artık son durağa geldiğini gösteriyor. Başta Rusya'da açılan McDonald's'a ait ilk şube olmak üzere birçok şubesine akın eden Ruslar, hava sıcaklığının eksi 7 dereceye ulaştığı bu saatlerde son bir kez hamburger yemek ve yanında Coca-Cola içmek için uzun kuyruklar oluşturması da bunun işareti.

Amazon, Rusya ve Belarus'tan yeni kayıtları durdurdu

Amerikalı e-ticaret devi Amazon, Rusya ve Belarus'taki müşterilerin yeni hesap açmalarına izin vermiyor. Şirketten yapılan açıklamada, Amazon Web Hizmetlerinin Rusya ve Belarus'ta bulunan yeni müşterileri kabul etmediği kaydedildi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan ayçiçek yağı ve doktor mesajları

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, ayçiçek yağındaki fiyat artışı hakkında muhtarlara seslenerek, "Son günlerde yağ meselesi çıkardılar. Ayçiçeği, zeytinyağı sorunumuz yok. Gerekirse sizler İçişleri Bakanlığımız adına bunların depolarını takip edip, bizlere ihbar edeceksiniz, biz gereğini yapacağız" dedi. Erdoğan, doktorların yurtdışına gitmesine de tepki göstererek, "Gerekirse yurtdışından ülkemize dönmek isteyenleri davet eder, istihdam ederiz. Buralar boş kalmaz. Asistan doktorlarımızla devam ederiz. Buralar boş kalmayacak" ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi Sergi Salonu'nda kadın muhtarlara seslendi. Erdoğan'ın konuşmasının satırbaşları şöyle:

"Muhtarlarımızla 7 yılı aşkın bir süredir devam ettirdiğimiz buluşmalarımızı, bu defa sadece siz kadın muhtarlarımızla yapmak istedik. Bugün burada, ülkemizin hemen her şehriden 900'e yakın kadın muhtarımızla birlikteyiz. Her muhtarlar buluşmamız ülkemizin en büyük, en kapsamlı demokrasi şöenlerinden biri olarak gerçekleşmiştir.

Bugün 8 Mart Dünya Kadınlar Günü. Ülkemizdeki tüm hanımefendilerin 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü tebrik ediyorum. Bizim için kadın Neşet Ertaş'ın Anadolu irfanıyla 'Kadın insan, erkek insanoğlu dediği şekilde ifade ettiği gibi insanın yarısıdır. Kadın yoksa erkek, erkek yoksa kadın anlamsızdır. Rabbimiz, her şeyin eşli yaratıldığını söylüyor. Birbirini böylesine tamamlayan iki varlıktan birinin sırf cinsiyeti sebebiyle ötekileştirilmesini, ayrımcılığa uğramasını, şiddete maruz bırakılmasını kabullenemeyiz. Kadınlara hak ettiği değeri vermek bize emridir.

KADINLARIN EĞİTİM HAKKI

Hakikat buyken, maalesef yakın tarihimizde buna ters düşen uygulamalara şahit olduk. Bizim en büyük mücadelemiz alanlarımızdan biri de kadınlarımızın haklarına kavuşturmak olmuştur. Yıllarca haksız yere eğitim hakkını kullanmaktan engellenen kadınlara eğitim hakkını biz verdik. Başörtülü bir şart bulunmamasına rağmen kadınların seçilme hakkının kullanılmasını biz sağladık. 2002 yılında yükseköğretimdeki okullaşma oranı yüzde 14,6'dan yüzde 43,4'e yükselirken, kız öğrencilerimiz arasında bu oran yüzde 48,5 ile rekor seviyeye çıkmıştır.

Her alanda ülkemizin beşeri sermayesinin zenginleşmesi önündeki engelleri biz kaldırdık. Başörtülü veya başı açık ayırımını biz sona erdirdik. Türkiye'yi yasakların ülkesi olmaktan çıkarıp, adaletin hakim olduğu yer haline biz dönüştürdük. Kadın hakları konusunda kadınlardan yana biz tarafız. Kadına karşı şiddet konusunda kadınlardan yana tarafız. Aile içi şiddeti re'sen takip edilen suçlar arasına aldık.

TOKAT'TA 23 YERİNDEN BIÇAKLANAN KADIN

Dün MYK toplantım vardı. Tokat'taki Özlem kardeşimizin 23 yerden ahlaksız, adi eşi tarafından bıçaklandığını öğrendim. Ne yaptılar, ne ettiler diye Adalet Bakanlığı'nın sunumu vardı sordum, 3 aydan sonra serbest bırakmışlar. Tekrar bu adi herifi içeri almışlar. Tokat Milletvekilimiz Özlem Hanım bu işi takip edecek, ben de peşindeyim. Neden bu millet bize emanettir. Milletimizin bu emanetini ortada bırakmamız mümkün değil. 23 yerinden bıçaklıyor; ey hakim sen böyle birisini serbest bırakıyorsun? Hakim böyle bir tasarruf yapıyor, yargıya hakaret. Ben Cumhurbaşkanıysam sen de 23 yerinden bıçaklayan adamı serbest bırakıyorsan ben gerekeni sana söylerim. Bakanıma da söyledim, bunu yakın takibe alacaksın ve beni de bilgilendireceksin, adımı da atacağız. Hakim olabilir, savcı olabilir. Biz adaleti mülkün esası olarak gören medeniyetin mensuplarıyız. Adalet ortada kalmaz, yerde sürünmez.

KADINA KARŞI ŞİDDETE KARŞI ATILACAK ADIMLAR

ŞÖNİM, KADES, elektronik kelepçe gibi uygulamalarla kadınların yanında olduğumuzu gösterdik. Şimdi yeni adımlar atıyoruz; iyi hal indirimini daraltıyoruz. Failin indirim almaya yönelik tutum ve davranışları dikkate alınmayacak. Kasten öldürme, kasten yaralama, işkence ve eziyet suçlarının nitelikli hal kapsamına alarak cezaları artırıyoruz. Israrlı takip suçları, haberleşme ve iletişim araçlarını kullanarak temas kurmak suç sayılacaktır. Boşanan eşe karşı işlenmesi, mağdurun evini, okulunu değiştirmesi veya bırakmasına neden olması ısrarlı takip suçunun cezası yükselmektedir. Eşe veya boşanan eşe karşı işlenen kasten yaralama katalog suçlar arasına alınacaktır. Vekili bulunmayan kadınlara ücretsiz avukat görevlendirilmesi sağlanacaktır.

Dört bir yanımız krizlerle kaynarken, biz ülkemizi can ve mal güvenliğinden altyapı eksiklerin tamamlanmasına kadar her bakımdan bu genel fotoğraftan ayrı tutmayı başardık. Pek çok ülkede uygulamaya geçirilen siyasi istikrarsızlık, sosyal kaos farklı taktiklerle bizim üzerimizde de denenmiştir. bu saldırılar kimi zaman terör örgütleri,

kimi zaman içimizdeki hainler kullanılarak yapılan darbe girişimleri kimi zaman ekonomik tetikçiler tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu saldırıları boşa çıkardık.

Demokrasi ve kalkınma hamlemizi yürütürken, büyük ve güçlü Türkiye'nin inşasında asla taviz vermedik. Her alanda gelişmiş ülkelerle yarışacak, çoğu alanda onları geride bırakacak bir altyapısını kurduk. TSK'yı yeniden yapılandırarak sınırötesi misyonlarla ordumuzun tecrübesini artırdık. Yüzde 20 savunma sanayine sahipken bugün yüzde 80 savunma sanayi ürününü üretiyoruz.

Bugün Türkiye kuzeyinde güneyinde, doğusunda batısında yaşanan istikrarsızlıklara, gerilimlere rağmen hedefleri doğrultusunda ilerleyebiliyorsa gerisinde bu sağlam altyapı ve siyasi ve irade vardır. Hiç şüphesiz asıl gücümüz birliğimiz, beraberliğimiz, kardeşliğimizdir.

"BİZLERE İHBAR EDECEKSİNİZ"

Son günlerde yağ meselesi çıkardılar. Ayçiçeği, zeytinyağı sorunumuz yok. Bunu muhalefet ülkemizi darda, zorda göstermek için böyle bir kampanya yürütüyor. Mahallenizdeki, köyünüzdeki marketlerde, bakkalarda gerçekten ayçiçeği yağı var mı, yok mu? Gerekirse sizler İçişleri Bakanlığımız adına bunların depolarını takip edip, bizlere ihbar edeceksiniz, biz gereğini yapacağız. Sizler Vali'nin, İçişleri Bakanı'nın, Cumhurbaşkanı'nın elisiniz ayağısınız. Bu devleti provoke etmeye çalışanlara gereken dersi vermek boynumuzun borcudur. Bunlar stokçu, rakamları yükseltiyorlar.

Dün İçişleri Bakanımızla konuştuk; valilerimizi seferber edeceğiz nerede ahlaksız varsa, stokçu varsa hesabını verecek. Türkiye'yi dize getiremeyeceklerini görenlerin bu gücümüze saldırmaları tesadüf değil. Milletimizi karamsarlığa sürüklemek isteyenlere fırsat vermeyeceğiz.

"GİDİYORLARSA GİTSİNLER"

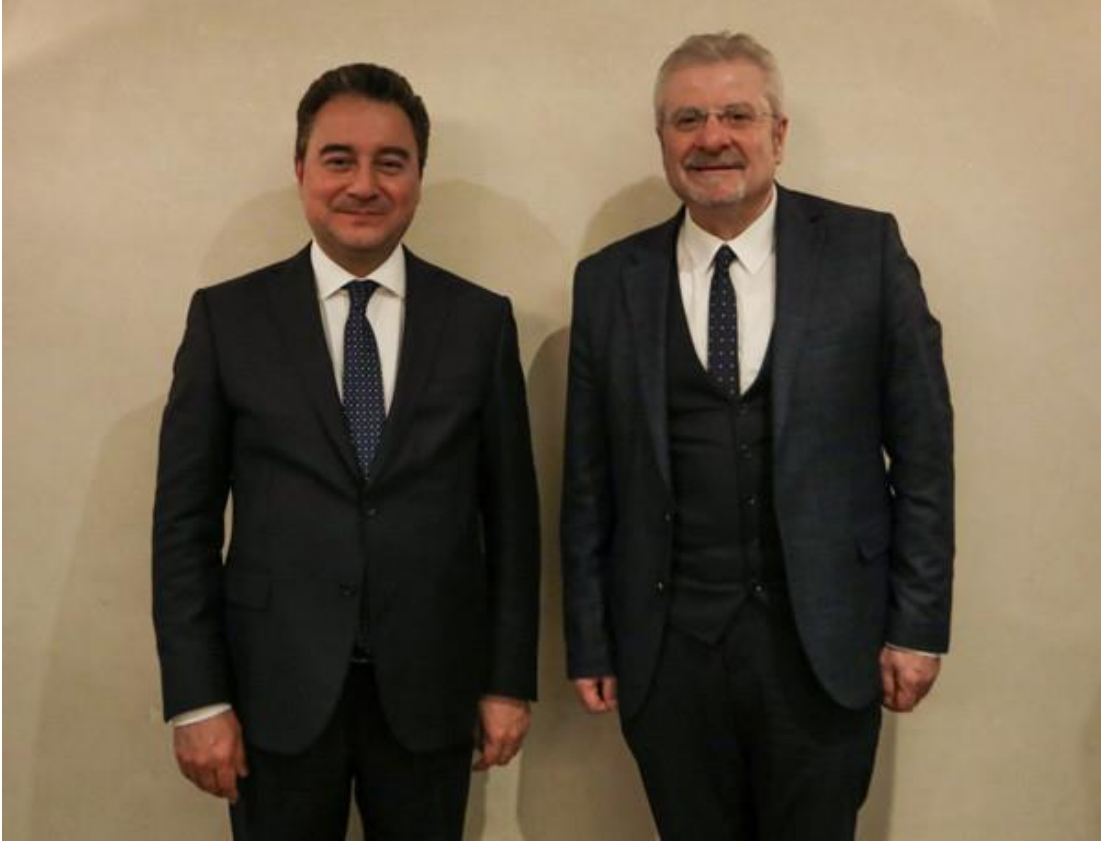
Hatalarımız olabilir. Bu devasa şehir hastanelerini yapanlar kim? Adeta ülkemizde hastanesi olmayan ilimiz, ilçemiz var mı? Bunları takip eden birisiyim. 'Doktorlar az para aldıkları için ayrılıyorlar.' Bu hastaneleri inşa eden biziz. Bu doktorları okutan, yetiştiren bu devlet değil mi? Bu devlet sizi okuttu, yetiştirdi, maliyeti yüksek olan da sağlıktır. Ama şimdi az para veriyormuşuz. En az alan 8-9 bin en yüksek alan 25 bin. Özel sektör daha çok para verdikleri için kaçıp gidiyorlarmış. Açık konuşuyorum; varsın gidiyorlarsa gitsinler, bizler de üniversiteleri yeni bitiren doktorlarımızı istihdam ederiz. Gerekirse yurtdışından ülkemize dönmek isteyenleri davet eder, istihdam ederiz. Buralar boş kalmaz. Asistan doktorlarımızla devam ederiz. Buralar boş kalmayacak.

MUHTARLAR İÇİN YAPILACAK DÜZENLEMELER

Son olarak muhtar maaşlarının asgari ücret altında kalmaması için gereken adımı attık, bu da kanun değişikliğiyle yakında çıkacaktır. Ankara'daki muhtar konuklarını 19 Ekim'de açmayı planlıyoruz. AFAD'ın aynı yardımlarının muhtarlarımızın da içinde olacağı sistem hazırlıyoruz. Bundan sonra da hep birlikte ülkemize ve milletimize hizmet yolunda nice güzel işlere imza atacağız."

6 muhalefet lideri yeniden buluşuyor, bu kez ev sahibi Babacan

DEVA Partisi Genel Başkanı Babacan açıkladı: 6 muhalefet partisi lideri 27 Mart'ta 'geçiş sürecinin yol haritası' gündemiyle bir araya geliyor.

Maruf BUZCUGİL

DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan, 28 Şubat'ta "Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem" mutabakatını imzalayan 6 muhalefet partisi liderinin 27 Mart günü saat 19.30'da yeniden buluşacağını açıkladı. Babacan, liderlerin gündeminin geçiş sürecinin yol haritası olduğunu söyledi.

DEVA Partisi lideri Ali Babacan, partisinin ikinci kuruluş yıldönümü kapsamında basın kuruluşlarının Ankara temsilcileriyle bir araya geldi.

Babacan, muhalefet partilerinin ortak çalışmalarının basamak basamak ilerlediğini belirterek, "Çıtayı koyduğumuz yeri aştık. Şimdi biraz daha yukarı taşıyacağız" dedi.

Babacan partisinin 6 muhalefet partisi içindeki konumunu, diplomaside çok kullanılan "ihtiyatlı iyimserlik" yaklaşımıyla tanımladı.

09.03.2022

Ali Babacan, liderlerin 27 Mart Pazar günü 19.30'da gerçekleşecek buluşmasında ev sahipliğini kendisinin yapacağını söyledi.

“Üyelerimizin yüzde 37’si 30 yaşın altında”

Ali Babacan DEVA partisi üyeleri arasında yapılan yeni bir araştırmadan verileri de paylaştı. Buna göre, üyelerin yüzde 30’u geçmişte AK Parti’ye oy vermiş kişiler. DEVA üyelerinin yüzde 20’si CHP’ye, yüzde 10’u HDP’ye, yüzde 10’u İYİ Parti’ye, yüzde 6’sı MHP’ye geçmişte oy vermiş kişilerden oluşuyor. Yeni seçmenlerin oranı ise yüzde 17.

Babacan, DEVA Partisinde eski, deneyimli siyasetçilerin oranını yüzde 15, siyasete yeni girenlerin oranını da yüzde 85 olarak açıkladı.

Araştırmaya göre, DEVA üyelerinin yüzde 37’si 30 yaşın altındaki gençlerden oluşuyor.

Yay çok gerildi, aman dikkat!

Alaattin AKTAŞ

09 Mart 2022 Çarşamba

✓ *Son üç ayda fiyatlar yüzde 32 arttı ve hiçbir finansal yatırım aracı bu oranı yakalayamadı. Tüm araçlarda reel kayıp var.*

✓ *Yıllık enflasyonun yüzde 70'e doğru yol aldığı bir dönemde vatandaşa yüzde 15 dolayında net faiz veriliyor. Vatandaş şimdilik temkinli. Ama yay bir boşalır, vatandaş bir "Yeter" derse, nereye gidilir, kimse kestiremez.*

Söylem değişmiyor; sürekli olarak **"Tasarruf oranımız çok düşük, aman tasarruf edelim"** deniliyor denilmesine ama tasarruf eden de itinayla cezalandırılıyor.

TÜİK'in dün açıkladığı finansal yatırım araçlarının getiri oranlarına bakınca cezalandırmada dozun giderek arttığı da görülüyor.

Tasarruf edenin elinden her ay bir miktar anapara alınıyor. İsterseniz siz buna çalınıyor da diyebilirsiniz.

Tasarruf edene örtülü biçimde adeta şu söyleniyor:

"Kardeşim ne diye tasarruf ediyorsun, gidip harcasana... Bak biz sana enflasyonun altında getiri vereceğiz. Kaybedeceksin, karar senin!"

Finansal yatırım araçlarının TÜFE'den arındırılmış reel getirisi (% , Şubat)

	Mevduat	BIST 100	Dolar	Euro	Altın	DİBS
Bir aylık	-3,38	-4,94	-3,74	-3,59	-1,39	-0,81
Üç aylık	-21,49	-10,13	-3,42	-3,95	-1,44	-23,78
Altı aylık	-23,54	-2,23	13,48	9,32	18,43	-27,84
Yıllık	-25,50	-15,28	24,86	17,02	28,13	-33,37

Harcayan harcıyor da; elindekini, avucundakini tümüyle harcamak durumunda olmayan, harcamak istemeyen ve bir köşede birikimi kalmasını tercih edenler... İşte onlar, bir elde ettikleri getiriye bakıyor, bir enflasyona bakıyor; sonra da başları iki ellerinin arasında hayıflana hayıflana ne yapacağını düşünüyor.

SON ÜÇ AY KAYBETMEYEN YOK

Tüketici fiyatları aralık, ocak ve şubat ayları toplamında yüzde 32.25 arttı. Bu görülmedik bir artış. Fiyatların üç ayda üçte bir oranında artması bile ne yazık ki normal bulunur oldu, belki fiyat artışından daha kötü olan bu.

Fiyatların yüzde 32.25 arttığı son üç ayda hiçbir yatırım aracı bu düzeyde getiri sağlayabilmiş değil.

Fiyatı son dönemde çok artmış olmakla birlikte altın bile enflasyona yenik düştü. Bu üç ayda altın enflasyona göre reel olarak yüzde 1.44 kaybetti.

En yüksek kayıp ise yüzde 21 ile mevduat ve yüzde 24 ile devlet iç borçlanma senesinde.

REEL GETİRİ SINIRLI

TÜİK verileri dolar, euro ve altının son altı ay ve son bir yılda reel getiri sağladığını gösteriyor.

Mevduat, DİBS ve borsada ise hiçbir dönemde reel getiri elde edilememiş.

Dolar, euro ve altındaki reel getiri döneminin de giderek geçmişte kaldığı dikkati çekiyor. Son altı ay ve son bir yıldaki getiriler de önceki dönemlerin yüksek getirisi sayesinde. Zaten daha önce de belirttik; son üç ayda hiçbir yatırım aracından reel kazanç elde edilememiş.

VATANDAŞ ÇARESİZ BIRAKILIYOR

Bu yılın ilk iki ayındaki fiyat artışı yüzde 16.45. Martta bu gidişle çift haneli bir artış yaşanması pek şaşırtmaz, bu da en az yüzde 10 artış demek. Böyle bir durumda ilk çeyrekteki oran yüzde 28'i aşacak. Aralık ayındaki rekor oranı da katın; son dört ay artışı yüzde 45'i bulacak demektir. Zaten yıllık oran da yakında yüzde 70'i zorlayacak.

Böyle bir dönemde Merkez Bankası bankalara yüzde 14 faizle para kullanıyor, bankalar da mevduat faizini daha da aşağı çekmeye çalışıyor. 25 Şubat tarihli son duruma göre tüm bankalar ortalamasında TL mevduatta en çok tercih edilen vade olan üç aya kadar vadelide yüzde 17.23 faiz uygulanıyor. TL mevduatın tümüne uygulanan ortalama faiz ise yüzde 16.19. Üstelik bundan stopaj kesintisi de yapılıyor.

Hani “**Bozdur bozdur harca**” denir ya, öyle bir faiz!

09.03.2022

Bakar mısınız, ocak ve şubatdaki toplam enflasyon yüzde 16.45, mevduata verilen yıllık faiz de o düzeyde.

Vatandaşa “**TL’de durursan cezalandırılırsın, sen bilirsin**” deniliyor.

Şimdi sormak gerekmiyor mu bir kez daha, “**Hani faiz düşük olunca enflasyon da düşecekti, ne oldu, bu nasıl teori**” diye...

Tüm oranlar çok yalın bir şekilde ortada. Peki acaba vatandaş bile bile bu zarara niye katlanıyor?

Biraz geri dönüp 16 Aralık’taki son faiz indirimini ve 19 Aralık’ta yapılan “**Faiz daha da indirilecek**” şeklindeki açıklamaları, 20 Aralık’ta ilan edilen kur korumalı mevduat düzenlemesini ve bu çerçevede başlayan dövizi baskı altına almaya dönük operasyonları ve sonrasında en yetkili ağızlardan duyduğumuz “**Vatandaş kaybetti**” yaklaşımını düşünmek gerek.

Vatandaş 16 ve 19 Aralık’taki yönlendirmeyi ve yüksek kurdan dövize nasıl yüklendiğini, sonra zarara uğratıldığının itiraf edilmesini unutmadı.

O yüzden şimdilik temkinli. Yoksa enflasyonun yüzde 70’i zorlayacağı bir dönemde net yüzde 15 dolayında faize razı olur mu?

Bilin ki çoğunluk bekliyor. Birileri de bu temkinli duruşu bir tercih zannedip ya da zannediyormuş gibi görünüp günü kurtarmaya bakıyor.

Kendine yetemiyorsan başın belada

Şeref OĞUZ

09 Mart 2022 Çarşamba

Aslında unuttuğumuz atasözlerimiz, bizi uyarıyordu; “**elden gelen öğün olmaz, o da vaktinde bulunmaz.**” Fakat biz öyle yapmadık, **gıdada kendine yeterli** bir ülke iken, **elden gelene bağımlı** olduk ve şimdi savaşın hatırlattığıyla uyandık; **kendine yetemiyorsan, başın belada...**

Hatırlayın; **Sovyetler Birliği**'nin dağılmasıyla **küreselleşme** başladığında, **internet devriminin** de gazıyla; **tüm dünya tek kutuplu** hale gelmiş, **nerede ne ürettiğinin** bir anlamı kalmamıştı. Misal **ABD**; mallarını **daha ucuz emek var** diye **ÇİN**'de ürettirebilir, **Hindistanlı** genç, online olarak **New York**'ta **güvenlik gözetmeni** olabilirdi.

Bağımlılık-bağımsızlık eksenini silikleşmiş, yerini; **karşılıklı bağımlılık** almıştı. Ancak bu **20 yıl sürdü** ve 2008'deki **Küresel Kriz** ile **finansal ayrışmayı** gördük. Şimdi de **Rusya-Ukrayna çatışması**, **küreselleşmeye adeta nokta koydu**. Yeni bir dönemin de **başlangıç vuruşu** halini aldı.

Bugün geldiğimiz noktada, gıda haricinde, **enerji, stratejik metal, çip, ileri teknoloji** gibi alanlarda **kendine yeterlilik ihtiyacı** belirginleşti. Hatta bunlara **insan kaynaklarını, finansı** da katabilirsiniz. Yine bir atasözümüz devreye girsin bu aşamada; “**eve lazım olan, mescide haramdır.**”

İKİ SORU İKİ CEVAP

Yeniden İthal İkameci politikalar mı?

1980'deki Rahmetli Turgut Özal'ın ithal ikameci iktisat politikaları yerine “dışa açık büyüme” modeliyle küreselleşmeyle akort olduk. Ama şimdi sanki ithal ikamesine döneceğiz. İthal etmek zorunda olduklarımızı içeride ikame edecek alanlar arayacağız.

Tarım için fırsat sunar mı?

09.03.2022

Elbette... Türkiye henüz tarımda kartlarını oynamadı. Ancak atılacak adımları da atamadı. Fakat bu son durum, en azından gıdadan başlayarak yeniden kendine yeterli ülke haline gelmeye vesile olabilir. Yapılacaklar zaten belli; arazi toplulaştırma, planlı ekim, üreticiyi örgütlemek, tarlayı zeytinliği ranta kurban etmemek, durmayıp dağı taşı ekmek...

NOT

ZEYTİNYAĞLI YİYEMEM AMAN

BASMA DA FİSTAN GİYEMEM AMAN

Marshall yardımı yılları... **ABD** yardım yapacak ta **bazı istekleri** var. İstiyor ki **ona bağımlı** hale gelemim. Misal, **zeytinyağı yerine ayçiçek** yağı neden ekmiyoruz ki? **Misal pamuklu yerine sentetik kumaş** kullansak?

Bunun için **kültürel direnci kırmaları** gerek; var olan bir **türküye yeni söz** yazdırıyorlar; "**zeytinyağlı yiyemem aman / Basma da fistan giyemem aman.**" Bu türküyü **50 yıl boyunca** radyolarımızda çalarken bir yandan halka **ayçiçek tohumu** dağıtıyorlar, **Sümerbank**'ı da özelleştirme adı altında **üretimden** uzaklaştırıyorlar.

Yerim bitti de yazacaklarım bitmedi. Bu konuya devam ederim sonra...

Abdulkadir Selvi

Buğday ve ayçiçek yüklü gemilerimiz için mavi koridor oluşturulacak

9 Mart 2022

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Putin'le görüşmesinden sonra gözler Azak Denizi'nde bekletilen buğday ve ayçiçeği yüklü gemilerimize dönmüştü. Erdoğan'la görüşmede Putin, gemilerimizin çıkışı için gereken desteği vereceğini ifade etmişti.

Bu önemli bir aşama. Çünkü Azak Denizi tamamen Rusya'nın kontrolüne girdiği için **Putin** izin vermediği takdirde gemilerimizi oradan hareket ettirmek imkânsız. Ama **Putin**'in tamam demesi, her şeyin çözüldüğü anlamına gelmiyor. Çünkü karşımızda savaşın zorlukları duruyor. Aynı bölgede başka ülkelere ait beş gemi mayınlı saldırıya uğradığı için Rusya ve Ukrayna'dan çifte güvenlik garantisi gerekiyor. Milli Savunma ve Dışişleri Bakanlıklarımız bu zorlukları aşmak için olağanüstü bir çaba sarf ediyor. Dün Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar da Rus mevkidaşı Sergey Şoygu ile telefonla bu konuyu görüştü.

ÇIFTE GÜVENLİK ŞARTI

Öncelikle gemilerimizin denizinden çıkışı ve açık denizde Rusya ve Ukrayna'dan çifte güvenlik garantisi istiyoruz. Bunun için çaba gösteriyoruz. Hem can hem mal güvenliği nedeniyle çifte garanti almadan gemilerimizi hareket ettirmiyoruz.

Bununla birlikte üç önemli sorunun aşılması gerekiyor.

1. Azak Denizi'nin çıkışında Ukrayna'nın denizin dibine mayın döşediği biliniyor. Ukrayna dört bölgenin mayın haritasını yayınladı ama beş geminin mayınlı saldırıya maruz kalması nedeniyle bu haritaların güvenilirliği sorunu oluştu. O nedenle gemilerimiz hareket ettirilmedi. Ukrayna'dan ya mayın haritasını paylaşması ya da bu mayınları güvenli geçişi sağlayacak şekilde temizlemesi isteniyor. Savaş şartlarında mayınların temizliği kolay görünmüyor.

2. Mayın döşenmeyen bir bölgeden gemilerimizin geçişi için, “**Mavi koridor oluşturulması**” isteniyor.

3. Açık denize çıkıldığında gemilerin vurulmaması için Rusya tarafından da güvenlik garantisi verilmesi gerekiyor.

Peki Azak'ta kaç gemimiz var? İki Ro-ro olmak üzere 23 gemimiz yüklerini almış bir şekilde bekliyor. Bu gemilerimizden 7'si toplam 30 bin ton ayçiçek yağı taşıyor. Bu gemilerde yabancı çalışanlardan ayrı olarak 154 Türk mürettebat bulunuyor.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın Başkan **Putin**'le yaptığı görüşmenin ardından gıda yüklü gemilerimizin Azak Denizi'nden çıkıp Türkiye'ye ulaşmaları konusundaki çalışmalar hızlandı.

İLETİŞİMDE ACİL İHTİYAÇ KRİZ YÖNETİMİ

BİR söylenti yayılıyor. Millet marketlere hücum ediyor. Market zincirleri ise stok yapıyor.

2023 seçimlerine giderken, AK Parti'nin rakibi muhalefet değil. Yönetmesi gereken iki önemli kriz alanı var. Biri tarım ürünleri, diğeri ise halkta oluşan panik havası. Altına hücum gibi. Kimi zaman soğan, kimi zaman domates, temizlik ürünü, plastik eldiven hatta tuvalet kâğıdı oluyor. Şimdi de ayçiçek yağı revaçta. Öyle ki cumartesi ve pazar günü 1 aylık ayçiçek yağı satışı yapılmış.

SİHİRLİ SÖZCÜK 'GÜVEN'

Bu psikoloji devam ederse korkarım ki bir gece yarısı bir sosyal medya mesajı üzerinden kitleler organize edilir, yağma yaşanır. Yazıp yazmamayı çok düşündüm ama bu tehlikeyi ciddi bulduğum için paylaştım.

Bu psikolojiyi ciddiye almak gerekiyor. Kamu diplomasisinin en önemli kuralı kriz yönetimidir. Bunun ilacı da kitlelere güven vermektir. Onun için iletişim alanında hızlı bir kriz yönetimi oluşturup kitleler harekete geçmeden önce güven verici adımların atılması gerekiyor. Tarım Bakanı **Vahit Kirişçi**'nin ayçiçek yağı konusunda yaptığı açıklama yararlı oldu. Panik havasını dindirdi. Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın savaşa rağmen devreye girip Azak Denizi'nde bekleyen buğday ve ayçiçek yağı yüklü 30 gemimizin çıkışına izin verilmesi için **Putin**'le görüşmesi etkili oldu.

Biz bir kriz olduğunu kabul etmiyoruz türü yaklaşımların iletişimde yeri yoktur. Hele bu tür panik anlarında. O nedenle kriz anında devreye girilmesi ve topluma güven verici açıklamaların yapılması gerekiyor. Bunun için de iletişimde bir kriz yönetimi şart.

SEÇİM TARİHİNİ BELİRLEYECEK ADIM ATILYOR

DÜNYA savaşa meşgul, sen seçim tarihini yazıyorsun diyebilirsiniz. Ama erken

seçim tartışmalarına set çekecek adım atılıyor. AK Parti Genel Başkan Yardımcısı **Hayati Yazıcı** ve MHP Genel Başkan Yardımcısı **Feti Yıldız** tarafından seçim yasası üzerinde yapılan çalışmalar tamamlandı. Önümüzdeki günlerde AK Parti ve MHP milletvekillerinin ortak imzasıyla Meclis'e sunulacak.

ERKEN SEÇİM OLACAK MI?

BURADA seçim yasasında yapılacak değişiklikler kadar, bu düzenlemenin yürürlüğe gireceği tarih de çok önemli. Anayasa'nın 67. maddesinde, "**Seçim kanunlarında yapılan değişiklikler, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapılacak seçimlerde uygulanamaz**" deniliyor.

O nedenle diyorum ki seçim yasasındaki değişiklikler hangi tarihte Meclis'ten geçerse onun üzerine bir yılı ekleyin, o size erken seçim olup olmayacağı fikrini verir. Öyle siyasi kulislere dalıp '**Erdoğan erken seçim yapacak mı?**', '**Baskın seçim olacak mı?**', '**Seçimler haziran 2023 yılında yapılacak mı?**' diye tartışmaya gerek yoktur.

Seçim yasasındaki değişiklikler bu ay içinde ya da nisan ayında Meclis'ten geçerse bu 2023 yılı nisan ayına kadar erken seçim yapılamayacağı anlamına geliyor. Zaten seçim yasasıyla ilgili değişiklikler üzerindeki çalışmalar daha önce tamamlanmıştı. Erken seçim tartışmalarının önünü kesmek için bu tarihe kadar bekletildi.

SEÇİM YASASI NE GETİRİYOR?

1. Yüzde 10 olan seçim barajı yüzde 7'ye indiriliyor.
2. Siyasi Partiler Yasası'nın 36. maddesi değiştirilerek seçimlere girmek için gereken Meclis'te grup kurma şartı kaldırılıyor.
3. Nispi temsil sistemi devam ediyor.

MUHTARLIK SEÇİMLERİ

Muhtarlık seçimlerinin yerel seçimlerden ayrılıp ayrı bir tarihte yapılması gibi tartışmalar yaşanmıştı. Ama doğru değil. Muhtarlık seçimi yerel seçimlerle birlikte yapılacak. Ancak muhtarlık seçimleri için büyük şehirlerden köylere yapılan nüfus taşımanın da önüne geçilmek amacıyla bir düzenleme yapılıyor. Bir yıl ikâmet şartı getiriliyor.

Esfender KORKMAZ

TL kaybı yüksek oldu

9 Mart 2022 Çarşamba

Şubat ayı finansal yatırım araçlarının, aylık ve yıllık nominal ve reel getiri oranları TÜİK tarafından açıklandı. En fazla dikkat çeken, mevduat faizinin bir yıllık reel getiri oranının eksi 25,50 olmasıdır.

TÜİK'in açıklamasına göre son bir yılda mevduatın yıllık nominal faizi yüzde 15,06 oldu. TÜFE olarak enflasyon da yüzde 54,44 oldu. Sonuçta TL, mevduat tasarruf sahibine yüzde 25,50 oranında reel kayıp getirdi.

2021 Şubat ayında bankaya 100 liralık ve bir yıllık mevduat hesabı açanlar bu bir yılda ortalama yüzde 15,06 nominal faiz aldılar. Ellerine 115,06 lira geçti. Ama aynı yılda TÜFE oranı yüzde 54,44 olunca, yatırdıkları 100 liranın satın alma gücü 74,50 liraya düştü. 2021 Şubat'ında tanesi bir liradan 100 lirası ile 100 yumurta alan tasarruf sahibi, 2022 şubatında tanesi 1,5444 liraya çıkan yumurtadan 74,50 adet alabiliyor. Bankalar eksi reel faiz vererek, tasarruf sahibinden 25,50 lira gizli vergi ya da haraç almış oluyorlar.

Tasarruf sahibinin bankadan faiz alması günah, ama bankanın tasarrufların yüzde 25,50'sine el koyması günah değil. Bankanın reel faiz vermesi günah, ama alması günah değil.

Türkmenistanlı bir iş adamı tanıdım. Türkiye Türkçesini çok iyi bilmiyordu. Ama fahiş yanlışlar için tek bir söz söyledi; "Acayip"

Tasarrufa yüzde 25,50 oranında eksi reel faiz veren hiçbir ülkede ekonomi dikiş tutmaz. Bunu bilmek için iktisatçı olmaya gerek yok. Kaldı ki biz fiilen yaşıyoruz. Yine de faiz konusunda direnen siyasi iktidarın bu faiz takıntısı altında, kendi bildiği nedenler var. Ama bu nedenlerin ülkeye ve halka maliyeti çok yüksek oluyor.

FİNANSAL YATIRIM AMAÇLARININ YILLIK GETİRİ ORANI		
	NOMİNAL GETİRİ ORANI	TÜFE'YE GÖRE REEL GETİRİ ORANI
MEVDUAT FAİZİ	15,06	-25,50
BİST 100	33,45	5,93
DOLAR	37,33	9,01
EURO	37,61	9,23
KÜLÇE ALTIN	36,17	8,09
DİBS	2,77	-18,42
TÜFE	54,44	-

Bu maliyetlerin başında kur artışı ve hiper enflasyona gidiş var.

2021 Şubat ayında ortalama dolar kuru 7,0876 idi. 2022 Şubat ayında 13,6671 liraya kadar yükseldi. Nominal olarak dolar kuru yüzde 92,83 oranında arttı. Merkez Bankası TÜFE bazlı reel kur endeksi 2021 Şubat ayında 69,54 idi. Yani TL yüzde 30,46 oranında daha düşük değerde idi. 2022 Şubat'ında aynı endeks 54,78 oldu. Yani TL yüzde 45,22 oranında daha düşük değere geriledi.

Hiper enflasyona gidiş yalnızca arz-talep dengesi ve tekelci piyasa yapısı ile açıklanamaz. İktidara olan güvenin dip yapması da aynı zamanda toplumda panik yarattı. Bu panik hem TL'ye olan güvenin daha da düşmesine ve hem de enflasyonun tırmanmasına neden oldu.

Aslına bakarsanız, AKP iktidar olduktan sonra bir süre IMF'nin güçlü ekonomiye geçiş programına sadık kaldı. İşler tam rayına girerken, iktidar sıcak para serabına kapıldı... Bu nedenle Türkiye önce kırılğan beşli içine girdi, sonra dünyanın en kırılğan ülkesi ilan edildi. Böylece ekonomide bugünkü krizin temeli atılmış oldu.

TÜFE endeksini 2002 Mart ayında 100 alırsak, 2022 Mart ayında 1,088'e yükseldi. Aynı tarihler içinde, dolar 1,36'dan 14,08'e, altınının gramı 12,84 liradan 935,76 liraya çıktı. Bu kadar kırılğanlık elbette kriz yaratacaktır.

Dahası, Dünya-Global Ekonomi enflasyonsuz ve düşük işsizlik yılları yaşarken, bizde enflasyon ve işsizlik kronikleşti.

Özetle; bugünlere birdenbire gelmedik. Zaten popülizm ve siyasi İslam ideolojisi üstüne kurulmuş politikaların egemen olduğu bir anlayıştan başka bir sonuç da çıkmazdı.

İbrahim Kahveci

Eeeee!

20 Aralık büyük günde neler değişmişti?

Hani şu “TL’yi güçlendirme” kararları.

Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın “Ekonomide panik havasını dağıttık” dediği kararları.

Doları durdurduğumuz ve doları nasıl durdurduysak enflasyonu da öyle durduracağımızı ilan ettiğimiz kararlar.

Aslında TL’yi ABD doları ile sigortaladığımız kararlar.

23 Aralık günü doların 10,25’e düştüğünü gördüğümüzde büyük zaferle andığımız kararlar.

***

İşte o kararlara o kadar güvendik ki; uyarılara vs kulağımızı kapattık ve kimseyi dinlemez olduk.

“Eğer kurlar yükselirse bu sefer bütçe sorunu ile karşı karşıya kalırız; ödeyecek paramı var” demişlerdi.

Daha dün CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Sözcüsü Faik Öztrak “dolardaki her 1 liralık artış bütçede 40 milyar gidere neden olur” dedi.

Nitekim arka kapı satışlarına rağmen kurlar durmadı. Dün dolar 14,50 sınırını da aştı. 3 ay önce 12,75 liradan dolar sigortalı TL mevduatına geçen bir hesaba 13,30 liranın üstü olan 1,20 lirayı, yani yüzde 9,0 ek ödemeyi devletin bütçesinden ödemek zorunda kalacağız.

Aslında 3 ay önce Kur Korunmalı Mevduata geçen bir hesaba yıllık yüzde 53,0 civarı bir gelir ödemek durumundayız.

09.03.2022

Bu neyi ifade ediyor söyleyeyim: Fiili faiz enflasyona geldi ama biz hala bir inat uğruna MB faizini yüzde 14,0'de tutuyoruz.

Yel değirmenine meydan okuduğumuzu söylesem anlatmış olur muyum?

***

Bir yandan küresel fiyatlar artıyor, bir yanda yurtiçinde kurlar artıyor. Mesela petrolü verdim dün... Mazot fiyatı Kasım 2021'de 8,20 liradan bugün 22,8 liraya yükseldi.

Eğer kur artmasaydı mazot fiyatı 12,0-13,0 lira arasında kalacaktı. Petrolün 80 dolardan 125 dolara çıkışı Putin yüzünden ise, bu da mazotta yaklaşık 4-5 lira zam demek. Yani 8,20 liradan 12,50 liraya Putin yüzünden çıktı ama bunun üzerini biz kur artışı ile başardık.

Mazot çıkınca, sadece zam orada mı kalıyor? Yayılma etkisi ile mazotla taşınan gıda maddeleri de zamlanıyor. Ya da diğer ürünler...

Şimdi doğalgaz zammı, vs zamlar devam ediyor. Ama tüm bu zamlar hem yurtdışından hem de yurtiçinden geliyor.

Bir millet hem dışarıdan hem de içeriden bu kadar acıyı nasıl çekecek?

O nedenle soruyorum: Hani büyük buluşa ne oldu? Bundan sonra ne olacak?

Hep beraber bekliyoruz.